

Neatkarīga nozares profesionāļa/eksperta recenzija par sabiedriskā pasūtījuma izpildi

Recenzents:	Vents Zvaigzne
Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis:	AS "Radio SWH"
Projekta nosaukums:	"Kultūras mantojuma enciklopēdija"
Recenzēto satura vienību skaits:	50
Recenzēto satura vienību pārraidīšanas datumi:	1.06.2021. līdz 12.11.2021.

1. UNIVERSĀLIE KRITĒRIJI

1.1. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): atbilst.

Neliels "enciklopēdijas šķirklis", kurā tiek aktualizēts kāds Latvijas vēstures, kultūras vai valodas fakts, ievērojama personība, populārs ģeogrāfisks objekts u. tml. atbilst pasūtījumā definētajam mērķim sekmēt nacionālās identitātes apzināšanos sabiedrībā un veicināt izpratni par Latvijas kultūras mantojumu.

1.2. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): atbilst.

Koncepcija paredz veidot nelielus stāstījumus par dažādiem Latvijas "objektiem", kas saistīti ar arhitektūru, nozīmīgām vietām, personībām, sasniegumiem, valodu, tradīcijām, simboliem, mākslu, literatūru u. c. Šādi stāstījumi arī ir izveidoti, koncentrētā veidā sniedzot klausītājam informāciju par šiem "objektiem".

1.3. Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): daļēji atbilst.

Projekta ietvaros veidotie raidījumi var noderēt cilvēkiem, kas meklē apkopotu uzziņu informāciju, piemēram, par interesējošu Latvijas kultūras faktu. Par citādiem ilgtspējas efektiem, kā arī par žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanu šāda raidījuma kontekstā grūti spriest.

1.4. Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā noteikto)

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): atbilst.

Raidījumu saturs ir ērti pieejams platformā <https://radioswh.lv/>, kā arī Radio SWH kanālā platformā www.youtube.com. Par šādā veidā sasniedzamās auditorijas atbilstību pieteikumā norādītajai man nav informācijas.

1.5. Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): atbilst.

Cikāl par to var runāt šāda raidījuma kontekstā, saturs atbilst žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem.

2. SPECIĀLIE KRITĒRIJI SATURA AUDIO UN AUDIOVIZUĀLĀ FORMĀTA NOVĒRTĒŠANAI

2.1. Formas kritēriji (atbilstība formātam, scenārija dramaturģijas kvalitāte, vēstījuma dinamika, režijas kvalitāte, mūzikas izmantošanas prasmes, subtitru kvalitāte)

Raidījumi lielākoties atbilst “enciklopēdijas šķirklā” formātam, kad par attiecīgo priekšmetu, parādību vai jēdzienu tiek sniegta samērā neitrāla un bezkaislīga informācija, dažos gadījumos to atdzīvinot ar kādiem nostāstiem, ticējumiem vai vēl kādām interesantām detaļām. Gadījumos, kad šādi pasniegta informācija ir “sausāka”, turklāt izklāstīta sarežģītā valodā, tā neizraisa pietiekamu interesi. Scenāriju dramaturģija ir visai vienkārša, vēstījums lielākoties statisks, to arī pavada samērā monotona mūzika. Interneta skatījumā teksts redzams ar ilustrācijām un subtitriem, kuru kvalitāte laba.

2.2. Satura kritēriji (redaktora un producēšanas darba kvalitāte, satura vērtība un oriģinalitāte, valodas lietojums, grafika un vizuālie risinājumi)

Tekstu saturs ir norādītajiem objektiem atbilstošs un informatīvs, lielākoties arī negrēko pret patiesību. Dažos gadījumos būtu vajadzīga stingrāka informācijas atlase, varbūt arī kāda zinātniskā konsultanta pakalpojumi. Dažkārt nav padomāts par to, kā tekstu uztvers klausītājs. Piemēram raidījums par Elku saliņu sākas ar norādi, ka tā atrodas Gaujas vecupes ielejā, kā orientierus norādot Dīvaliņu kapus un Jāņa Daliņa stadionu un Lucas kalnu, bet nepieminot, ka visas šīs vietas atrodas Valmierā. Citviet lietota pārāk smagnēja, sarežģīta, it kā no kāda enciklopēdiska izdevuma norakstīta valoda, nevis tā pārstrādāta vienkāršākā un klausītājam labāk uztveramā veidā. Savukārt vairāki citi “šķirkļi” izdevušies sabalansēti, vienlaikus informatīvi un izklaidējoši, tāpēc labi paliek atmiņā. Grafika un vizuālie risinājumi ļoti vienkārši, ilustratīvi, bet tas arī saprotams, ņemot vērā, ka pamatformāts ir radio.

2.3. Vadītāji: profesionālās īpašības un iemaņas (personas profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, ķermeņa valodas prasme, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt stabilu profesionālo kvalitāti, līdzdalība satura komunikācijā, prasme vadīt intervijas, sarunas, diskusijas, improvizācijas prasme, prasme strādāt tiešraidē, sagatavotības līmenis)

Raidījuma vadītāja Evija Gulbe pilda diktora funkciju, samērā bezkaislīgi nolasot informāciju par attiecīgo objektu. Kaut arī viņa tekstu lasa pareizā latviešu valodā un cenšas to darīt izteiksmīgi, tas brīžiem atstāj nedaudz monotonu iespaidu un teiktais ātri vien aizmirstas. Iespējams, raidījuma vadītājam būtu jāatrod kāds efektīvāks, pievilcīgāks veids sarunai ar klausītāju, biežāk izmantojot retoriskus jautājumus un humoru. Tam jāizmanto atbilstoši izstrādāti teksti, nevis tikai uzziņu avotos lasāmais fakto materiāls.

2.4. Iesaistītais personāls (žurnālisti, operatori, montāžisti un citi satura radītāji): profesionālās īpašības un iemaņas (profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt profesionālo kvalitāti, prasme strādāt tiešraidē (ja attiecināms), sagatavotības līmenis)

Par citu raidījuma veidošanā iesaistīto personu ieguldījumu nevaru spriest.

2.5. Papildus piebildes

Nav.

3. REKOMENDĀCIJAS

3.1. Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?

Šādu projektu noteikti var turpināt, ja vien var izvēlēties pietiekami daudzveidīgu ar Latvijas kultūru saistītu faktu, parādību, jēdzienu, cilvēku utt. kopumu, par kuru vēl būtu vērts īsi pastāstīt.

3.2. Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Vajadzētu pārdomāt, ka raidījumam atvēlētās divas minūtes padarīt interesantākas:

- a) izklāstot informāciju vienkāršākā veidā, izvairoties no enciklopēdijas stila;
- b) veidojot dinamiskāku izklāsta manieri;
- c) izmantojot humoru.

3.3. Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitāte ir pietiekamas, lai īstenotu līdzvērtīgus projektus.

3.4. Papildus secinājumi/piebildes

Nav.